

ELIZABETH HARAN

*Navždy
spolu*

KIOKAN

edice
KLOKAN

Copyright © 2021 by Bastei Lübbe AG, Köln
Translation © Pavel Dufek, 2022
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z německého překladu EIN TRAUM IN AUSTRALIEN
vydaného v roce 2021 nakladatelstvím Bastei Lübbe AG,

Köln

přeložil Pavel Dufek

Redakční úprava Lukáš Foldyna

Grafická úprava obálky Tomáš Řízek

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,

v edici Klokan, 2022

shop@alpress.cz

Vydání první

ISBN 978-80-7633-815-9

Věnování

Tuto knihu věnuji památce své matky, Lucy Mayové, a otce, Johna Harana. Když jsem byla dítě, přestěhovali jsme se do Austrálie, a tím začala moje báječná cesta. Po obou se mi den co den stýská.

Prolog

1927

Paskeville, Horní poloostrov Yorke, Jižní Austrálie

Norma Hanesová otevřela dveře do ložnice své osmnáctileté dcery Very a leknutím upustila kupu složeného prádla. Vera se právě svlékala a chystala se vykoupat v sedací vaně v rohu pokoje. Měla na sobě už jenom pumpky a korzet. Matčín pohled spočinul na oblém břiše. „Vero, sakra! Vždyť ty jsi...“

Dcera honem stáhla z postele župan a zakryla se. „Mami, myslela jsem, že jsi na nákupu,“ vyhrkla, potom zvedla čisté prádlo a zavřela dveře. „Měla jsi zaklepat,“ zašeptala ustrašeně.

Normě se z tváře vytratila všechna barva. „Kdo ti to udělal?“ zeptala se tlumeným hlasem a nespouštěla z břicha oči. „Táta mu ufikne koule a hodí je ptákům!“

Vera zrudla. Měsíc skrývala rostoucí břicho pod širokými šaty, koupala se, jen když si myslela, že nikdo jiný doma není, a dennodenně se soužila strachem, že rodiče její stav odhalí. Jako zázrakem se jí dařilo tajit ranní nevolnost, přesto bylo nevyhnutelné, že to jednou praskne.

Hrůza ve výrazu matčina obličejce ustoupila žalu a její hlas zněl Veře zarmouceně. Nesnesla pomyšlení, že by mezi ně její stav vrazil klín.

„Vero, ptám se tě znova, kdo ti to udělal!“ naléhala Norma. „Pověz mi to!“

„To nemůžu.“ Veře se oči zalily slzami.

Matka ji pevně popadla za paži. „Řekni mi to!“ mámila z ní. „Zneužil tě některý z těch chlípných kluků Murphyových?“

Vera věděla moc dobře, co si máma myslí: Bylo by to sice odporné, ale aspoň by dcera byla v pozici oběti, a ne nestydaté

dívky. Odvrátila zrak. „Mami, nekřič tolik. Ne, nikdo mě neznásilnil.“ Vytrhla se ze sevření a svalila se na postel.

„Takže jsi vědomě dovolila, aby se s tebou nějaký chlap vyspal...“ Normu očividně trápila představa, že její jediná dcera není pohlavně zdrženlivá a ona o tom neměla ponětí. „Ať je to kdo chce, neprodleně se s tebou ožení, dřív než tě v tomhle stavu uvidí lidé. Totiž pokud bude pan farář souhlasit a oddá vás. Ale i kdyby, víš, jaké jsou ženy farmářů klepny. Ještě po letech nás budou za zády pomlouvat. Na to jsi nepomyslela?“

„Mrzí mě to.“ Při pohledu na matčin hluboký zármutek se Vera rozplakala.

„Tvoje lítost nic nezmění na hanbě, kterou jsi na nás uvalila,“ vyčetla jí Norma smutně. „A chraň tě ruka Páně, jestli na to přijde otec. Dobře víš, že toho moc nezmůžu, abych tě před ním ochránila...“

„Nechci ti přidělovat mrzutosti. Všechny následky ponesu sama.“ Vzdor odvázným slovům Veře tlouklo srdce strachem a vzlykala. V první řadě se bála otce. Rodinu zaopatřoval dobře, ale náklonnost jí láskyplně neprojevoval a byl nesmírně prchlivý.

„Vero!“ zahřmělo z chodby.

„Panebože, to je on! Podle všeho skončil s prací dřív,“ zašep-tala Norma panicky. „Bůh tě ochraňuj, dítě!“

Dveře se rozlétlý a v pokoji stanul Burt Hanes. Měl husté černé obočí, nad nemilosrdnými očima stažené. Norma a Vera byly vyděšené, jako by proti nim stál medvěd. Přelétl zrakem místnost, spatřil dceru, jak na posteli brečí, a před ní manželku se zkroušeným výrazem. „Co se děje? Cos provedla?“ uhodil na dceru.

Ta si rozpačitě utáhla župan.

Burt se zamračeně díval na manželku.

Norma bezradně polkla. „Naše holčička... se dostala do maléru,“ zamumlala se svěšenou hlavou. Nepochybovala, že z toho bude vinit ji, protože se dceři podle něj dostatečně nevěnovala.

„Do maléru? Jakýho proboha?“ Burt udělal krok k Veře. Ta se hned odvrátila a stulila. Nejradši by se někam schovala.

Vtom mu svitlo, o jakém „maléru“ je řeč. „Chceš tím snad říct, že... je...“ zařval vztekle, chytil Veru za ruku a obrátil ji k sobě. Z očí mu koukalo znechucení. Vzápětí vrávoravě couvl.

Vera stáhla hlavu mezi ramena. Bála se, že ji uhodí.

„Zrovna jsem jí řekla, že se hned musí vdát,“ chvatně prohodila Norma v naději, že ho tím uklidní. „Dítě se narodí v manželském svazku.“

Burt se otočil. „Tys o tom věděla!“ obvinil ji dopáleně.

„Máma to nevěděla,“ zastala se jí Vera a tiše dodala: „Zjistila to až teď.“

„Jak to, že sis toho nevšimla dřív?“ hartusil. „Vera je přece hubená, tak ti kulatý břicho muselo bejt nápadný!“

„Šikovně to maskovala,“ hájila se Norma. Kromě toho nic nepozoroval ani on. Ale byla natolik chytrá, že mu to nevetla do tváře.

Vera se stále krčila na posteli. Burt se nad ni výhružně sklonil. „Kdo se tě odvážil zneuctít?“ křičel. „Vlastníma rukama ho zaškrtím!“

Vera neodpověděla. Náhle se jí zatočila hlava.

„Kdo?“ zařval netrpělivě. Obě ženy sebou leknutím trhly. Burt se obrátil na manželku: „Řekla ti, kdo je to prase? Ujišťuju vás, že už to podruhý neudělá!“ láteřil. „S kým se za mejma žádama stýkala? Někdo se tu přece musel ochomejstat.“

Norma si všimla, že má zaťaté pěsti, a předem skoro litovala toho nešťastníka, který si to odskáče. Sama si spílala, že jí unikalo, jak se Vera s někým stýká.

„Vážně jsem nikoho neviděla,“ bránila se.

Burt ukázal prstem na Veru. „Todlecto se nestalo samo od sebe. Okamžitě mi prozradíš, kdo to byl, nebo tě seřežu. To ti přísahám!“ A špinavým prstem do ní strčil.

Vera zavrtěla hlavou. Měla hrozný strach, že to z ní otec vytříská, ale ať se děje co se děje, nechtěla vyzradit, kdo to má na svědomí. Na to už bylo pozdě.

„Nemrhej časem tím, že ho budeš krejt, protože na to stejně přijdu a pak ho chraň Bůh!“ zavřel Burt rozzlobeně.

„Vero, pověz nám to,“ zkusila to Norma mírněji.

Dcera opět zavrtěla hlavou a sevřela rty.

„Proč ho chceš chránit? Je snad... ženatý?“ zeptala se matka. „Znásilnil tě nějaký ženáč?“ Vera byla přece slušné děvče, tak bylo jednodušší si představit, že ji nesvědomitě zbavil počestnosti ženatý muž s kupou dětí. Přinejmenším by to vysvětlovalo, proč se ho zdráhá označit.

„Ne,“ zašeptala Vera.

„Takže ses kurvila, jo?“ vyštěkl otec zhnuseně.

„Ne.“

„Ale jo. Přesně to si lidi pomyslej. Hanba ti! Okamžitě vypadni z domu a už se nevracej!“ zařval, popadl hromadu prádla a mrštil jím o zem.

„Burte, to nemyslíš vážně!“ chlácholila ho Norma.

„To se ví, že jo. Už ji nechci nikdy vidět!“ Nato z pokoje vyrazil ven.

Vera stále zoufaleji štkala a matka stála bezmocně nad ní. „Vero, možná to tak bude lepší,“ zašeptala přidušeně. „Kdybys zůstala, táta by ti udělal ze života peklo.“

„Mami, snad nechceš, abych odešla?“ zaskuhrala Vera.

„Samozřejmě že ne. Přála bych si, aby ses za otce dítěte prodala. Ale to asi nepůjde, vid’?“

Dcera zavrtěla hlavou, matku objala a bezútešně se k ní přitiskla. Neuměla si představit, že od ní odejde a třeba ji už nikdy neuvidí. „Mami, potřebuju tě!“ zajíkala se.

„Já vím.“ Norma ji pohládila po vlasech. Mohlo jí zlomit srdce, že své dítě ztrácí a spolu s ním i vnouče, s kterým se nejspíš nikdy neseznámí. Existovalo však řešení. „Víš, kdybys toho chlapa přiměla, aby si tě vzal, třeba by ti otec jednou odpustil,“ upnula se Norma k poslední naději a slzy se jí řinuly po tvářích.

„Mami, to nemůžu. Je mi líto.“

„Vero! Copak děláš tady venku?“ zeptal se Cornell Hastings překvapeně, když ji potkal. Stmívalo se a ona se nacházela na opuštěné venkovské silnici mezi Paskevillem a Sunnyvalem, na hony daleko od domova, a k tomu ještě s kufrem v ruce.

Vera byla ve své mizerii tak zahloubaná, že úplně přeslechla klapot koňských kopyt a lomoz povozu.

Cornell z něj slezl a stoupl si před ni. I v šeru na ní zřetelně poznal, jak je rozrušená. Položil jí ruce na ramena a ucítil, jak se chvěje. „Co se stalo?“ zeptal se znepokojeně.

Vera sklopila zrak. „Táta mě vyhodil,“ zašeptala ochraptěle. Sama tomu stále ještě nemohla uvěřit. Ani jí nedal příležitost se rozloučit s mladším bráščkou Robertem.

„On tě vyhnal?“ zhrozil se Cornell.

Přikývla a bezradně si povytáhla velký šátek, aby se zahalila. „Poslední vlak mi ujel...“ Po tvářích se jí koulely slzy jako hrách. Vykročila dopředu.

„Počkej! Kam máš namířeno?“

Rozpačitě pokrčila rameny a popotáhla. Sama nevěděla. Neměla tušení, kde se dnes v noci vyspat. Norma jí navrhla, aby vyhledala domov pro svobodné matky. Jenomže jak jí naznačila, musela by tam pak dát dítě k adopci. S takovou hroznou představou se Vera nechtěla smířit.

Její utrápený pohled rval Cornellovi srdce. „Odvezu tě k sobě domů,“ rozhodl se.

To nečekala. „Ne, to nejde! Tvoje žena...“

„Georgina proti tomu nebude nic namítat,“ ohradil se rozhodně, chopil se kufru a položil ho na povoz za sedadlo. Potom vzal Veru za ruku, aby jí pomohl nahoru. Noha se jí přitom zapletla do šatů a škobrtla. Cornell ji včas chytil kolem pasu. Bylo mu jasné, co ucítil. Skoro se mu zdálo, jako by se na moment zastavil čas.

Veře jeho ohromený výraz v přitažlivé tváři neunikl. Polkla. „Pořád ještě mě chceš vzít k sobě?“ zapochybovala tiše.

„Jo..., jasně,“ vykoktal a zíral na ni nevěřícně.

Zhluboka se nadechla, pak se odvrátila a sama vylezla na vůz. Stále cítila Cornellův pohled, ale raději se dívala upřeně před sebe ve snaze si zachovat poslední kapku důstojnosti, co jí zbyla. Cornell se konečně vzpamatoval ze zkoprnění, obešel povoz a vylezl na něj z druhé strany.

První kilometr se vezli mlčky, oba hluboce zamyšlení. Vera ani nevnímala, jak za obzorem mizí poslední sluneční paprsky a na tmavé obloze se začínají rýsovat hvězdy. Dumala, jak se do ožehavého tématu pustit.

„Naším jsem odmítla říct, kdo je otcem,“ spustila konečně šeptem a na Cornella se přitom nepodívala. „Proto mě táta vyhnal.“

Cornell po ní z boku mrkl a chvílku nereagoval. „Vero, my se o tebe s Georginou postaráme,“ slíbil za okamžik. „A... o dítě taky.“

„To je od tebe milé, ale co když s tím tvá žena nebude souhlasit?“

„Georgina je umělkyně a hodně osvícená. Nebude žádat žádný vysvětlení.“

Vera mohla jen doufat, že to tak dopadne, neboť nechtěla lhát. „A co tvoji rodiče?“

„V uplynulejch měsících se toho dost semlelo. Krátce po naší svatbě táta onemocněl. Naši se přestěhovali z farmy do města, aby měl táta po ruce pořádný doktory a špitál. Nepočítám, že by se vrátili, takže teď vedu rodinnou farmu já.“

Vera v posledních měsících žila převážně samotářsky, a tak tuhle novinu slyšela poprvé. „To ti přeju. Přesto nemám dobrý pocit z toho, že tobě a tvé ženě budu na obtíž... s děckem.“

Cornell chvíli mlčel, a proto se Vera obávala, aby si to nerozmyslel. Konečně z něj vylezlo: „Možná to tak mělo bejt, že jsme na sebe dneska narazili.“

„Jak to myslíš?“

„Georgina nemá zájem se starat o domácnost. Ráda by jen a jen malovala, a tak jsme se rozhodli, že si pořídíme hospodyně. Třeba bys mohla... až se...“ Kývl směrem k jejímu brátru. „Pro nás pro všechny by to mohlo bejt dobrý řešení.“

Vera o jeho návrhu přemítala. Že by si s nimi zahrál osud? Ano, pravděpodobně by to bylo dobré řešení pro všechny.

1. kapitola

Listopad 1946

Vera stála na zadní verandě hlavní budovy farmy v Sunnyvaleu a rukou si clonila oči proti oslňujícímu slunci. Na poloostrově Yorke v Jižní Austrálii ten den panovalo děsné horko, i ve stínu starého blahovičníku vedle venkovního záchodu bylo dvaadváct stupňů. U kamen v kuchyni dokonce ještě víc, a proto bylo příjemnější se zdržovat venku, i když tam Veru otravovaly bzučivky.

Zadívala se směrem k jatkám. Bučení krav se mísilo se štěkotem ovčáckých psů a vřeštění kakadu žlutočelatých z korun pepřovců peruánských, které vrhaly stíny na stáje. Z mračna prachu se vynořovali muži a zase mizeli. Pohybovali se pěšky i na koních a vybírali dobytek vhodný na trh. Uprostřed pracovníků, mezi nimiž byli čtyři domorodci, Vera zahlédla svého muže Harleyho Atwella, správce statku, a syna Ernieho, jenž už seděl na koňském hřbetě, ještě než se naučil chodit. Oba byli typičtí farmáři a užívali si každé minuty práce se zvířaty, a to i přes tři neměnné překážky, které k ní nevyhnutelně patřily: riziko zranění, dusivý prach a všudypřítomné mouchy.

Na smíšené farmě Sunnyvale se choval volně se pasoucí hovězí dobytek a ovce a pěstovaly polní plodiny. Vera pracovala u Cornella jako hospodyně nyní již téměř dvacet let. Se životem na ranči byla velmi spokojena, třebaže byla práce mnohdy náročná, například během světové hospodářské krize nebo naposledy za druhé světové války, kdy bezmála padesát pět tisíc jihoaustralských mužů bojovalo v cizině. Přes dvacet tisíc Australanů padlo do japonského zajetí a jenom dvě třetiny přežily, pročež na venkově nadále scházeli tělesně zdatní

muži. To mělo za následek, že Cornell nyní na farmě zaměstnával a zaučoval také domorodce. Byli to vynikající jezdci a velmi dobří pracanti.

Za války Vera převzala četné úkoly a mimo jiné pomáhala s prací v zemědělství. Cornell v dětství zažil, jak jeho otec vede farmu za první světové války, a pamatoval si, že přežívala jen díky tomu, že tvořila zdroj potravy. Proto začal chovat stovky slepic, které mu dávaly maso a vejce. Vera si zřídila umělou líheň kuřat a pečovala o ně. Často u nich vydržela půlku noci, aby je chránila před toulavými kočkami a lstivými liškami. Spolu s několika Austrálkami stloukala máslo a mlela mouku, vysazovala zeleninu a po nocích doprovázela Harleyho a Erniero při lovu králíků.

Cornell Hastings vedl ranč v Austrálii v rámci třetí generace. Měl hospodaření v krvi, již jeho předci v Anglii byli statkáři a on považoval za svůj úkol farmu řídit a zachovat pro příští generaci, hlavně pro syna Jacksona.

Paní domácí byla v Sunnyvaleu Georgina Hastingsová, ale k běžné práci jak na ranči, tak v domácnosti neměla před válkou ani po ní kladný vztah. Byla to uznávaná malířka a její láska k farmě se zakládala na kráse krajiny, která se podle ročních období stále měnila, a rovněž na obdivu ke zvířatům, zejména ptákům. Byla otevřená, svobodomyšlná a na svět pohlížela méně pragmaticky než skoro všichni ostatní lidé na venkově. Nejedla maso, protože byla přesvědčena, že zvířata mají krásnou duši, a tudíž by se neměla zabíjet jako potrava. Kvůli těmto názorům si mezi rodinami farmářů mnoho přátel nezískala. Většina se spíš divila, že se s ní Cornell oženil, přestože se do venkovského života vůbec nehodila. I tak si ti dva vypěstovali dobrý vztah. Milovali se, respektovali a podporovali v tom, co toho druhého bavilo, a spojoval je zájem o děti. Cornell se věnoval řízení ranče a Georgina zase své největší zálibě: malování. Večer se scházeli jako rodina, naplnění svou celodenní činností.

Veřin zrak se zatoulal k Georgině. Ta seděla na židli ve stínu pod blahovičником a pracovala na svém nejnovějším

uměleckém díle. S rozpuštěnými zlatými vlasy a v lehkých letních šatech, jež kontrastovaly se zelenými stromy a zářivě modrou oblohou, by byla podle Veřina soudu sama dokonalým objektem pro umělce. Georgina se dovedla do malování pohroužit na celé hodiny a nevnímala kolem sebe nic než přírodu. Nežřídka se vracívala domů až navečer, kdy už neměla na malování dost světla.

Nyní se z domu ozývaly hlasy. Beatrice, dcera Hastingsových, právě prostírala v jídelně stůl k večeři a přitom se živě bavila s kamarádkou Melody Phillipsovou, jejíž rodiče vlastnili prodejnu smíšeného zboží v Paskevillu, vzdáleném od ranče deset kilometrů. Beatrice byla spíš tuctová, ale uměla se zkrášlit vhodnými šaty a pěkným účesem, takže nepůsobila nevzhledně. K vlastní nelibosti zdědila po tetě oranžovočervené vlasy a často vysedávala dlouhé hodiny venku v naději, že jí je slunce vyšisuje do pěkného jahodového odstínu, jenže si místo toho přivodila spoustu pih.

Melody měla vlasy velmi tmavé, hebkou pokožku a zářivě modré oči, ale své přednosti nechápala a neuměla zdůraznit. Nosila nevzhledné šaty a copy. Obě chodily do školy v Paskevillu a v současné době stále kuly plány, jak naložit se závěrečným školním plesem. Hned po dokončení školy měly vypo-máhat rodičům, dokud se neprovdají za někoho ze sousedství nebo si neodejdou hledat práci ve městě.

Beatrice přesně věděla, co chce: provdat se za farmáře, být paní domu a rodit děti. Za tím účelem si už jednoho farmářského synka ze sousedství vyhlédla. Naštěstí neměla konkurenci; Warren Sinclair totiž neměl co do vzhledu ani povahy co nabídnout. Jí však stačilo, že o ni ve škole jevil zájem. Víc nepotřebovala, aby usoudila, že on je ten pravý.

Melody měla hodně podobný cíl, narážela však na problém. Přála si vzít za muže Beatricina bratra Jacksona a až do smrti s ním žít šťastně a spokojeně na ranči Sunnyvale, přičemž jí přišla vhod každá záminka, aby mohla být v jeho blízkosti a házet po něm očkem. Měl co nabídnout, byl pohledný a měl jisté kouzlo – jenže neměl zájem o ni.

„Beo, jestli o to Jacksona požádáš, určitě na ples půjde,“ naléhala Melody na kamarádku.

„Odkdy dělá to, oč ho poprosím? V jeho očích jsem jen protivná mladší sestra.“

„A já tvoje ještě protivnější kamarádka. Tím si jsem jistá,“ doplnila Melody sklíčeně. „Ale strašně ráda bych ho tam viděla.“

„Tak ho tam musíš dokopat sama,“ popíchlá ji Bea.

Melody se sevřel žaludek. „Naštěstí mi zbývá ještě pár dní, abych sebrala odvahu.“

„Asi bys to měla udělat tak jako já s Warrenem,“ navrhla Bea samolibě. „Vím, že to není správné, aby holka zvala kluka na ples, ale musela jsem to vzít do vlastních rukou, když je tak nesmělý. Přitom jsem se mu to všemožně snažila dát najevo, přesto nedokázal překročit vlastní stín.“ A vyprávěla, jak jela na farmu do Wilmot Downs, kde ostýchavý Warren s otcem právě spravoval plot, a jednoduše se vytrasila s pozváním na ples. Warrena tím tolik zaskočila, že rázem ztratil řeč, a tak jen přikývl. Ona mu oznámila datum, kdy se ples koná, jeho zaraženému otci ještě popřála hezké odpoledne a odjela.

„Obdivuju tvou odvahu,“ uznala Melody. „Jenomže tvůj bratr by řeč nikdy neztratil, vid'?' Na to je moc sebejistý. A já bych plácala nesmysly jako nějaká pitomá husa. Nejspíš je to ode mě beztak hrozně bláhové, namlouvat si, že by si se mnou zatančil. Vždyť ani neví, že existuju.“

Vtom zaslechly, jak Vera zvoní na znamení, že se za hodinu bude podávat večeře. Všichni tak měli dost času se umýt a převléknout. Kromě toho byl zvonek pro Melody signálem k odchodu, pokud chtěla dorazit domů před setměním. Přichystala se tedy na zpáteční cestu na koni, který stál vedle toho Beina ve stáji mezi domem a jatkami. Když se někdy objevila u stáji a natrefila na Jacksona, dodala si odvahu a zamávala na něj v naději, že se usměje a pokyne jí zpátky. Málodky měla to štěstí, že se dočkala víc než jen pokývnutí.

Jako první se do domu vrátila Georgina. Stejně jako většinou byla vyrovnaná, nepoznamenaná každodenními trampotami, jaké přinášela práce na farmě. Obzvláště šťastná bývala, vždycky když dokončila další obraz a byla s ním spokojena. Ten, který dodělala dnes, byl poslední kus do sbírky určené na předvánoční výstavu v galerii Modena ve městě. Na takovou výstavu musel být výtvarník hrdý, neboť na ní dostávali příležitost pouze renomovaní umělci.

Vera uviděla Georginu jít přes kuchyň s barvami a stojanem do ateliéru a s úsměvem jí blahopřála. Pak odnesla do venkovní umývárny čisté ručníky a vrátila se do kuchyně, odkud zahlédla Cornella, jak přichází k domu v doprovodu svých utahaných a ziznivých ovčáckých psů. Již předtím jim naplnila misky masem a uložila je ve skříni se sítkami proti mouchám ve spižírně, aby je mohl dát psům, ještě než se umyje. V dále Vera spatřila na cestě Jacksona a Erniero. Šli si opláchnout ruce v neckách u jatek. Pořádně si je potom drhli v umýárně před domem, jen co jim Cornell uvolnil místo. Domorodci se myli u jiného koryta. Vera jim chystala porce masa a zeleniny do skříně v obydlí na opačné straně stájí. Jídlo si s oblibou vařili sami až po setmění na ohni a spali raději pod širým nebem než v dělnických příbytcích.

Ernie si v dobrém rozmaru pískal nějakou melodií a pumpoval do necek vodu. Potom vzal kostku mýdla a namydil si předloktí a ruce.

„Co že tak zvesela?“ zeptal se Jackson rozmrzele.

Ernie se k němu obrátil udiveně. „Proč ne? Byl to přece dobrý den, nebo ne?“

„Pracovat se smradlavým dobyt看kem a v hejnu much, tak si dobrý den nepředstavuju.“

Nebylo to poprvé, co Jackson vyjádřil nespokojenost s prací na farmě. Ernie jeho postoj znal, ale stále doufal, že to je jen přechodné období. „Mě práce se zvířaty venku baví. Nic bych nechtěl dělat radši než tohle.“

Jackson pokrčil rameny. „To já zas jo.“

„Co bys teda chtěl v životě dělat?“ zeptal se Ernie trochu nevrle a podal kamarádovi mýdlo. Podle něj nebylo správné, že Jackson nebere jako samozřejmost fakt, že ranč jednou zdědí. Sám by totiž dal za vlastní farmu nevímco.

Jackson se zamyslel a pak se jeho tvář rozjasnila. „Když je teď po válce, rád bych si ve městě otevřel obchod nebo hospodu. Cokoli by bylo lepší než celý den číchat kravský a ovčí puch.“

„Vážně bys tak snadno vyměnil venkovský život za městský? Bylo by to něco úplně jiného.“

„V to právě doufám.“

„Kdybys z farmy odešel, tvému tátovi by to zlomilo srdce. Stejně jako ty se narodil na ranči a celý život na něm maká, tak jako předtím jeho otec a děda, a to kvůli tobě.“

„Myslíš, že to nevím? Hergot! Vždyť mi připomíná denodenně, že to všechno dělá pro mě.“ Otráveně obrátil oči v sloup. „Je to prostě moc těžké břímě, ale jak mu mám sakra vysvětlit, že si neumím představit, že se téhle práci budu věnovat příštích padesát let? Podle mě je nespravedlivé, když musím tohle břemeno nést. Proto taky doufám, že se Beatrice provdá za někoho, kdo se bude chtít stát farmářem a jednou tenhle ranč převezme. Tím by zůstal v rodině.“

„Pokud jde o Beu, provdá se za syna Freda Sinclaira z Wilmot Downs, a ten převezme farmu po svém otci,“ připomněl mu Ernie.

Jackson si smutně povzdechl. „V jednom kuse myslím na to, že odsud vypadnu.“

„Jackstone, nedělej to. Brzo budou Vánoce, tak si odpočineš.“

„Jo, díky mámině výstavě pobudeme nějaký čas ve městě. Pojedeš s námi, vid’?“

„Ne, až budete s rodinou ve městě, já zůstanu tady a budu tátovi pomáhat na ranči.“

Jackson si nemohl pomoci, musel Ernieho zápal obdivovat, i když ho na druhé straně nechápal. „Já bych se chtěl ve městě zdržet o pár dnů déle. Tátovi jsem to ještě neřekl. Doufám, že to přijme.“

„Co máš za lubem?“

„Povyrazit si. A poptat se po možnostech.“

Erniemu se to nezamlouvalo. Mohl jen doufat, že si to Jackson ještě rozmyslí.

„Nazdar!“ zazněl za nimi Melodyin tichý hlas.

Oba kluci se rázem otočili. Melody stála vedle svého koně, usmívala se, ale pevně svírala uzdu, jako by na tom závisel její život, a třásla se jako osika.

„Ahoj!“ Jackson se obrátil zpět k neckám.

„Ahoj, Melody,“ opětoval pozdrav Ernie. Neušlo mu, jak se zahleděla na Jacksona. Nedalo se přehlédnout, jak ho zbožňuje, zato jemu to nedocházelo. „Chystáš se na cestu domů?“

Melody přešlapovala neklidně na místě. „Ano,“ odpověděla maně a svésila hlavu. Jackson se po ní ohlédl jen krátce a lhostejně.

Zhluboka se nadechla. „Jenom jsem se chtěla zeptat... Jdeš na závěrečný školní ples?“

Jackson sraštil čelo a podíval se na Ernieho. „Kdo? Já, nebo on?“

Zjevně ji tím uvedl do rozpaků. „Oba,“ řekla váhavě, zklamaná tím, jak nemožně Jackson na otázku zareagoval.

„Co bychom na školním plese asi tak dělali?“ divil se.

Melody ucítila, že se zarděla. „Přece tancovali...“ Snažila se na sobě nedat znát, jak ji ponížil.

Jackson se zasmál, jako by na tom nápadu bylo něco k smíchu. Zato Ernie se tvářil soucitně.

„Melody, co chceš vlastně dělat po škole?“ zeptal se vlídně, aby změnil téma.

„Ještě nevím. Než se rozhodnu, asi budu rodičům pomáhat v krámě.“ Nyní se na Jacksona nedokázala podívat.

„Ještě o tom máš čas přemýšlet,“ pousmál se Ernie.

Jackson si setřásl vodu z rukou. „Už bychom měli jít,“ pobídl Ernieho. „Ahoj, Melody!“

Ta se cítila odmítnutá. O krok couvla a se svěřenou hlavou nasedla na koně.

„Na shledanou, Melody, a dojed' dobře domů!“ zavolal za ní Ernie. Ještě jednou se na ni usmál a pospíchal za Jacksonem, který už měl namířeno k hlavní budově a ani se neohlédl. „Ta holka je do tebe odjakživa zamilovaná,“ prohodil vážně.

„Kdo? Melody? Neblázni. Vždyť je to ještě dítě,“ opáčil Jackson povýšeně.

„No a co? Tak je to poblouznění středoškolačky. Ale tys ji jednoduše ignoroval.“

„Snad si fakticky nemyslela, že by nás napadlo jít na školní ples, co?“

„To s tebou tam chce jít, a ne se mnou. A řek bych, že si musela dodat kus odvahy, aby tě o to požádala, tak jsi ji klidně moh odmítnout trochu laskavěji. Určitě cítí potupu.“

„To mě nenapadlo.“

Ernie zavrtěl hlavou. Ještě jednou se ohlédl za Melody. Odjížděla odtud se sklopenou hlavou. Dost možná ji večer čekalo usínání v slzách.

„Drahoušku, nevzrušuje tě, že se ti blíží výstava?“ zeptal se Cornell u večere Georginy.

Vera odnesla tři porce do správcovy chalupy, kde bydlela její rodina, a tak měli Hastingsovi při večeři čas sami na sebe. Kromě této večerní rutiny bývali většinou méně formální a obědvali nebo svačili všichni společně v kuchyni hlavní budovy nebo, pokud to počasí dovolilo, v zastřešené části verandy.

„Ano, vzrušuje mě to,“ přitakala Georgina. „Se svými pracemi jsem moc spokojena a doufám, že se setkají s příznivým ohlasem.“

„Jsem o tom přesvědčenej,“ ujistil ji manžel. „Jsou skvostný.“

„Děkuji. Vidiš, málem bych zapoměla: Včera mi přišlo poštou potvrzení, že se vernisáž koná šestnáctého prosince.“

„Tak navrhuju, abysme se na cestu vydali čtrnáctýho a vrátili se devatenáctýho, akorát včas k Vánocům.“

„Tati, a nemůžeme je slavit ve městě?“ nadhodil Jackson. „Bylo by to větší vzrůšo.“

„Ne, Vánoce se maj slavit doma, se svejma nejbližšíma.“ Cornell přelétl očima syna, dceru i manželku. „To znamená včetně široký rodiny.“

Jackson věděl, že tím myslí také Harleyho, Veru a Ernieho. „Vsadím se, že by Atwellovi neměli nic proti tomu, kdyby pro jednou trávili Vánoce bez nás,“ nenechal se odradit.

„Jackstone, nebuď bláhovej. Však víš, jak ráda nám Vera k Vánocům chystá lahůdky. A kromě nás nemá v Jižní Austrálii rodinu.“

Georgina věděla, že Vera v průběhu let občas navštěvuje matku, když nakupuje v prodejně smíšeného zboží v Paskevillu. Ale s otcem se viděla až v roce 1942, potom co se od mámy dověděla, že leží v nemocnici s těžkou rakovinou jícnu a patrně nepřežije víkend. Norma dceru neprosila, aby se do nemocnice rozjela, a ani ona, ani otec nečekali, že by to Vera udělala. Ona však pokládala za správné jej navštívit. Ernie ji doprovázel, aby jí byl oporou.

Vera víceméně předpokládala, že se na ni otec stále zlobí, ale vyrovnala se s tím a už se ho nebála. Když přistoupila k jeho posteli, k jejímu údivu jí stiskl ruku a po vpadlých tvářích mu stékaly slzy. Představila mu Ernieho, protože se osobně dosud nesetkali, jenom se tu a tam ve vsi viděli na dálku. Dědeček mu potřásl rukou. Vinou nádoru nemohl mluvit a i jeho vzhled Verou otrásl, nicméně se snažila, aby to na ní nepoznal. Po tělesné stránce to zdaleka nebyl ten člověk, jakého si pamatovala, ale nejvíc ji vyděsilo, jak je vetčný.

Hodinu potom, co se s ním rozloučili, Burt zemřel. Vera měla pocit, že jí odpustil, a to jí pomohlo záležitost konečně považovat za uzavřenou. Svěřila se s tím matce a ta jí sdělila svůj postřeh, že i Burt našel vnitřní klid. Jako by až potom

mohl vypustit duši. Lékaři jeho smrt předvídali již několik dnů a nedovedli si vysvětlit, čím to, že se drží tak dlouho. Až když se s Verou konečně usmířil, dávalo to smysl.

Veřin bratr u otce v čase jeho smrti nebyl a nikdo nevěděl, jak mu poslat vzkaz, protože byl jako stříhač ovcí hodně na cestách. Z domova odešel v šestnácti letech a na návštěvu se vracel zřídka. Když se rozloučil s Verou, sotva mohl počítat s tím, že přijde o otce, a ona mu to nemohla mít za zlé.

Měsíc po otcově pohřbu Vera navštívila matku. Byl to pro ni divný pocit, po dlouhých letech se vrátit do místa, kde vyrůstala. Na vdovu byl smutný pohled. Po krátkou dobu, co Burt marodil, o něj pečovala, ale když byl nyní po smrti, připadala si ztracená. Vera jí připomněla, že má konečně pokoj a může žít vlastní život.

„A co mám asi tak dělat? Robbie vandruje jako stříhač po celé zemi a ty jsi na farmě. Nemám tady žádné příbuzné, zbylo mi jen několik dobrých přátel. O to se postaral tvůj otec.“

„Tak zajed' na návštěvu k tetě Hazel. Ta je taky úplně sama, ne?“

„Jistě má vlastní život,“ vylouvala jí ten nápad Norma. Hazel byla její jediná sestra a přede dvěma lety ovdověla. Měla tři děti a sedm vnoučat a v dopisech se opakovaně zmiňovala o známých.

„Jsem si jistá, že by si udělal čas i na tebe.“

Dva měsíce potom, co si Norma s Hazel opět dopisovala, přesídlila do jihoaustřalského Brightonu, předměstí Adelaidu, kde bydlela v domě se sestrou. Vyšlo najevo, že i ona je osamělá, protože děti mají dost starostí s vlastními rodinami a dvě z nich žijí na venkově. Navíc dvě nejbližší kamarádky již byly po smrti.

Z matčinyých dopisů se Vera dověděla, že si s Hazel dobře užívají. Podle všeho si v dětství rozuměly a nyní na svůj tehdejší vztah úspěšně navazovaly. Vstoupily do místního klubu bowls a Norma zjistila, že má na toto sportovní odvětví nadání. Mimoto chodily v Glenelgu do kina nebo jezdily tramvají do města na nákupy. Hazelina pejska chodily venčit na